

B.Ü. KANDİLLİ RASATHANESİ ve DAE. BÖLGESEL DEPREM-TSUNAMI İZLEME ve DEĞERLENDİRME MERKEZİ

31 ARALIK 2023 YAZILI-YÜKSEKOVA-HAKKARİ DEPREMİ

BASIN BÜLTENİ

31 Aralık 2023 tarihinde Yazılı-Yüksekova-Hakkari (37.4465 Kuzey, 43.9325 Doğu) merkez üssünde yerel saat ile 19:37'de aletsel büyüklüğü $M_I=4.5$ ($M_w=4.4$) olan orta şiddette bir deprem meydana gelmiştir. Deprem odak derinliği yaklaşık 5 km civarında olup sığ odaklı bir depremdir. Deprem Hakkari ili ve ilçeleri ile çevre illerde hissedilmiştir.

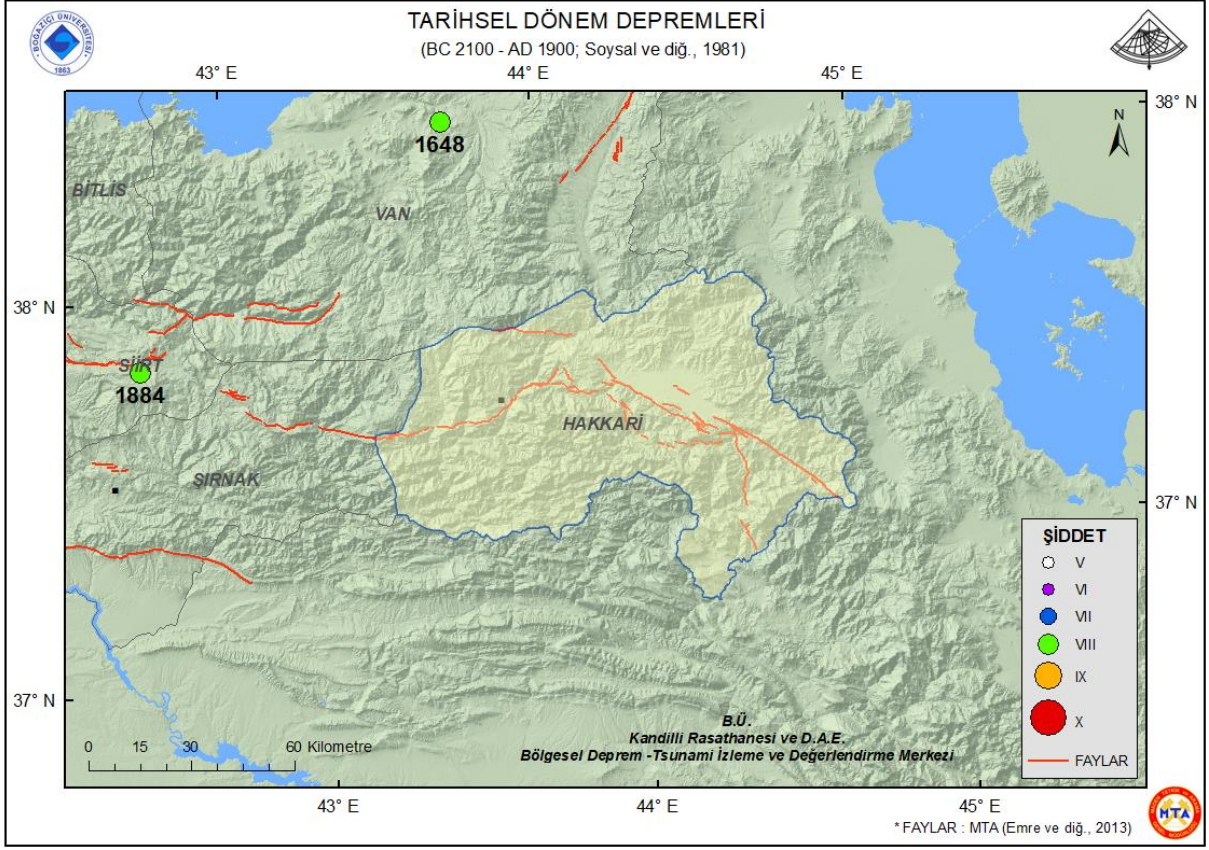

Yazılı-Yüksekova-Hakkari ($M_I=4.5$) depreminin lokasyon haritası

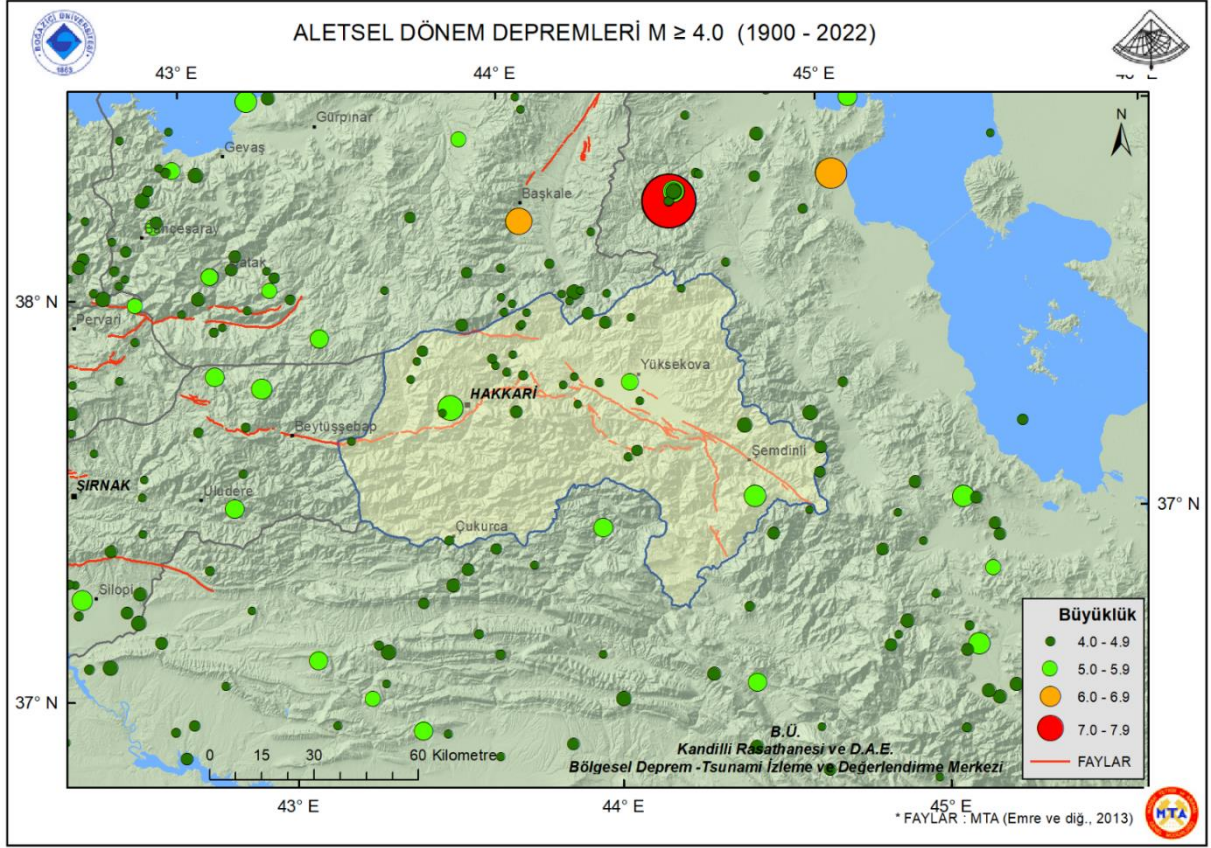
Hakkari ili ve ilçeleri 1996 yılında yayınlanan T.C. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Afet İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan Deprem Bölgeleri Haritasında I.- IV. Derece Deprem Bölgesi içerisinde yer almaktadır. 1996 yılında yürürlüğe giren Türkiye Deprem Bölgeleri Haritası, AFAD Deprem Dairesi Başkanlığı tarafından yenilenmiş, 18 Mart 2018 tarih ve 30364 sayılı (mükerrer) Resmi Gazete' de yayımlanmıştır. **Yeni harita “Türkiye Deprem Tehlike Haritası” tanımı ile 1 Ocak 2019 tarihinde yürürlüğe girmiştir.** Yeni haritada, bir önceki haritadan farklı olarak deprem bölgeleri yerine **en büyük yer ivmesi değerleri (PGA)** gösterilmiştir. **Türkiye Deprem Tehlike Haritasında Hakkari ili PGA 475_(yıl) maksimum ivme değeri 0.3-0.5g arasında değişmektedir. Bu ise bölgenin deprem tehlikesinin göreceli olarak yüksek olduğunu göstermektedir.**

Hakkari ili Türkiye'nin ana aktif tektonik kuşaklarından olan Güneydoğu Anadolu Bindirme Zonu'nun en doğu ucunda yer almaktadır. Güneydoğu Anadolu Bindirmesi kıta kıta çarpışması sonucu birbirine kenetlenmiş Arap-Afrika levhası ile Anadolu levhasını birbirinden ayıran aktif bir tektonik yapıdır. Bölgedeki en önemli tektonik unsur olan Şemdinli-Yüksekova Fay Zonu, Güneydoğu Anadolu Bindirme Zonu'nun en doğu ucunda KB-GD genel doğrultusunda uzanan sağ yönlü doğrultu atımlı bir aktif fay zonudur. Bu fay zonu Güneydoğu Anadolu Bindirme Zonu ile İran'daki Zağros kuşağı arasında doğrultu atımlı bir transfer fayı niteliğindedir. Hakkari ilinin kuzeyinden geçen Güneydoğu Anadolu Bindirme Zonu ve Şemdinli-Yüksekova Fay Zonu bölgenin depremselliğini belirlemektedir.

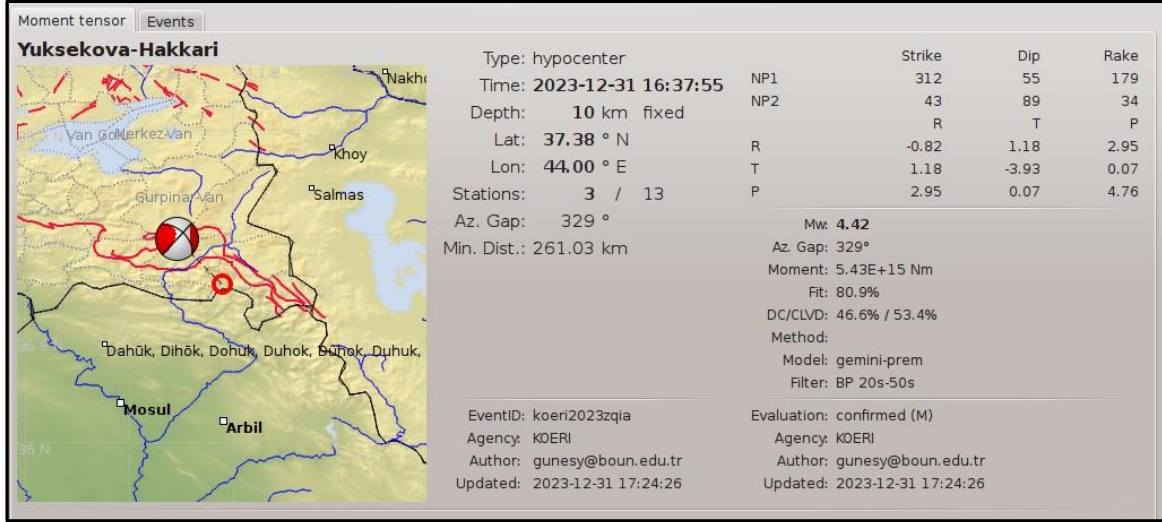
Tarihsel dönemde (M.Ö. 1800-M.S. 1900; Soysal ve diğ., 1981) Hakkari il sınırları içerisinde herhangi bir deprem kaydına rastlanmamıştır. Komşu illerde (Siirt, Van) şiddet değeri $I_0=VIII$ olan 1648 ve 1884 depremleri meydana gelmiştir.

Aletsel Dönemde (M.S. 1900-2022; büyüklüğü $M > 4.0$ KRDAE Deprem Katalogu) il sınırları içerisinde meydana gelen önemli depremlerin büyüklükleri $M = 5.0 - 5.9$ arasındadır. Komşu illerde Hakkari'nin kuzeyinde Van'da büyüklükleri $M = 6.0 - 7.9$ olan depremler meydana gelmiştir. İl merkezine en yakın deprem 53 km. uzaklıkta olan 1908 Barış-Başkale (Van) depremidir.

1900-2022 TARİHLERİ ARASINDA BÜYÜKLÜĞÜ ≥ 6.0 OLAN DEPREMLER								
	TARİH	SAAT (UTM)	ENLEM	BOYLAM	DERİNLİK (Km.)	HAKKARİ'YE UZAKLIK (Km.)	BÜYÜKLÜK	YER
1	28.04.1903	23:46:00.00	39.10	42.50	30	201	6.3	HASRETPINAR-MALAZGİRT (MUŞ)
2	28.09.1908	06:28:00.00	38.00	44.00	30	53	6.0	BARIŞ-BAŞKALE (VAN)
3	06.05.1930	22:34:31.70	37.98	44.48	70	80	7.6	TÜRKİYE-İRAN SINIR BÖLGESİ
4	08.05.1930	15:35:27.00	37.97	45.00	30	120	6.3	ESENDERE-YÜKSEKOVA (HAKKARİ)
5	24.11.1976	12:22:16.00	39.05	44.04	10	167	7.5	YENİYAKA-ÇALDIRAN (VAN)
6	23.10.2011	10:41:21.01	38.72	43.41	5	131	7.2	YEMLİCE- (VAN)
7	23.02.2020	16:00:29.57	38.41	44.49	7.2	115	6.0	TÜRKİYE-İRAN SINIR BÖLGESİ

Merkezimiz tarafından yapılan hızlı fay düzlemi çözümü, depremin doğrultu atımlı bir faylanma ile meydana geldiğini ortaya koymaktadır.

Deprem tehlikesinin yüksek olduğu bir bölgede depremin meydana gelmiş olması bölgede yaşayan vatandaşlarımızın depreme her zaman hazırlıklı olması ve depreme dayanıklı binalarda oturmaları veya satın alacakları konutların depreme dayanıklı olarak inşa edilmiş olması depreme karşı alınacak en güvenli tedbir olacaktır.